

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 Bergen

Bergen, 31.3.17

postmottak@fiskeridir.no

HØRINGSSVAR VEDR. REGULERING AV FISKET ETTER LEPPEFISK I 2017

Det vises til høringsforslag av regulering av fisket etter leppefisk i 2017, datert 24. februar 2017.

Innledning

Målet med reguleringen må være å sørge for et biologisk bærekraftig uttak av leppefisk, god fiskevelferd, at oppdrettsnæringen får dekket sitt behov for rensefisk/ redusert medikamentbruk til avlusing, og at fiskerne får god økonomi og forutsigbare rammevilkår.

Reguleringen bør derfor være slik at:

- Kappfiske unngås/ fisket blir spredt utover sesongen
- god fiskevelferd/ lav dødelighet/ lang levetid i mærd
- forutsigbare rammevilkår for fiskerne
- unngå tap for næringsaktører som har investert
- forutsigbare leveranser for oppdrettsnæringen

Hovedendringen, fra 2016, er at Fiskeridirektoratet foreslår å fjerne totalkvoten på fiske av leppefisk. Som et alternativ foreslår Fiskeridirektoratet at *«hvis en eier av et fartøy som deltar i fisket etter leppefisk eier 50 % eller mer i et annet fartøy, kan sistnevnte ikke delta i fisket»*.

Forslaget er begrunnet med at eiere ellers gis incentiv til å anskaffe flere fartøy og øke fangstmulighetene sine. Det gis uttrykk for at en dermed unngår at en knapp ressurs samles på et begrenset antall hender. Forslaget hevder å bidra til å opprettholde lønnsomhet og sysselsetting.

Endringer i fiskereguleringer er ofte nødvendig. Ved de fleste reguleringer går hensynet til å ivareta stabile rammebetingelser igjen. I denne saken går dessverre Fiskeridirektorat sitt forslag i motsatt retning.

For fiskere som har innrettet seg etter den reguleringsformen som har vært fulgt hittil, vil virkningene kunne være svært drastiske. I det følgende vil det derfor begrunnes hvorfor endringen ikke vil ivareta de tilsiktede formål og at behovet for en slik inngripende regulering ikke foreligger.

Hensynet til bestanden, miljø og fiskevelferd

Formålet med direktoratets endringsforslag var å sikre bærekraftig uttak av leppefisk. Havforskningsinstituttet uttalte imidlertid, i forslaget, at det *«ikke er grunnlag for å anbefale reguleringer som fører til en ytterligere økning av beskatningen i 2017, enn anbefalt i 2016»*.

Dette må bety at Havforskningsinstituttet ikke ser et biologisk begrunnet behov for å redusere uttaket av leppefisk. En kvote på fartøynivå på de fartøyene som alt deltar i fisket etter leppefisk, vil derfor imøtekomme instituttets anbefaling. Fiskeridirektoratets forslag kan derfor ikke forsvares ut fra biologiske hensyn.

Flerbåtsrederien har selvsagt investert i flere båter fordi det er lønnsomt. Det kan ikke utelukkes at enkelte rederier legger ned hele virksomheten sin. Det vil selvsagt ikke oppdrettsnæringen være tjent med. Det samme gjelder miljøet, da dette kan føre til økt bruk av kjemikalier til avlusing.

I tillegg må oppdrettsnæringen sitt behov nødvendigvis måtte dekkes av nye enkeltaktører eller kjemikalier. Dette vil resultere i færre «spesialister» som driver fiskeriet basert på erfaring, kvalitet og effektivitet. Reguleringen vil føre til et stort antall nye uerfarne aktører, og derav trolig dårligere håndtering av fisken. Ved lavere kvalitet og fiskevelferd vil det kunne oppstå behov for å ta et større uttak av leppefisk, grunnet kortere levetid i merd.

Hensynet til sysselsetting og lønnsomhet

Lønnsomhet er et spørsmål om effektiv drift, og det å kunne bruke flere fartøy i samme rederi i fisket etter leppefisk, gir en effektivitetsgevinst. Følgelig gir forslaget dårligere lønnsomhet.

Direktoratets forslag vil neppe øke sysselsettingen. Det blir ikke flere arbeidsplasser om bord av å nekte fiskerne å organisere seg i flerbåtsrederi. Det vil tvert imot redusere båteierens adgang til å hyre inn mannskap. Mange har ikke vilje, interesse eller økonomi til å ha egen båt.

For disse er det en fordel at det er rederier som ønsker å ansette folk. Disse rederiene er gjerne flerbåtsrederier. Det å kunne få arbeid på andre sin båt kan være bra rekruttering til yrket, så kan de som ønsker det investere og starte for seg selv når de ønsker det.

Inngripende regulering

Verken i tidligere reguleringer eller ved evalueringsmøte i regi av Fiskeridirektoratet 12. og 13. desember 2016 er det blitt gitt signaler om begrensninger i det antall fartøy som ett selskap kan ha. Begrensningen er svært inngripende for de som har valgt å etablere næringsvirksomhet innenfor de reguleringsdammene som staten har gitt.

For noen betyr dette store økonomiske tap fordi reguleringen innebærer at virksomheten rett og slett må opphøre.

Begrunnelsen for reguleringen er i første rekke fordelingspolitisk, ikke biologisk. I Norge er det ingen tradisjon for staten på et slikt grunnlag kan komme uforvarende på borgerne og endre rammene for næringsvirksomheten deres på en slik drastisk måte. Mange av fiskernes fartøyer er spesialtilpasset fisket, som for øvrig starter allerede i juli 2017. I tillegg har fartøyene mange ansatte. I forlengelsen vil endringen få negativ effekt på de omfattende leveringsavtaler disse aktørene har inngått med øvrige avtaleparter. Dersom direktoratet sitt forslag blir vedtatt må flerbåtsrederier avvikle alle båtene sine, med unntak av en. Flerbåtsrederiene vil da heller ikke være i stand til å oppfylle sine kontrakter. Det kan gjøre at disse rederiene vil kunne få kontraktsrettslig erstatningsansvar.

Konklusjon vår er at endringsforslaget vil ha uforutsigbare konsekvenser og fordrer en mer dyptgående politisk debatt. Fordi det skiller seg drastisk fra tidligere års regulering, avskjæres næringsaktørene fra å forvalte sin næringsvirksomhet på en måte som er forsvarlig, og som gir forutberegnelighet. De sier seg selv at dersom forslaget blir vedtatt må flerbåtsrederiene selge de fleste båtene sine. Rederiene er bygd opp over tid, og det er ikke bare å starte opp igjen med flere båter, dersom det blir lov å ha flere båter neste år.

Forslag til regulering

Pelagisk Forening er av den oppfatning at det beste er å regulere fisket slik at folk som har investert i flere båter får fortsette som før. En mulig reguleringsmåte kan være å begrense til en båt per rederi, slik direktoratet har foreslått, men gi unnta for de som alt har investert i flere båter. Dette er basert på det historiske fisket etter leppefisk, og det ivaretar forutberegnelighet for de som har innrettet seg etter den tidligere regulering, uten at dette går ut over et bærekraftig uttak av bestanden. Det vil være mer forutsigbart og mindre inngripende for fiskerne som har innrettet seg med flere fartøy. Majoriteten av fiskerne som har organisert seg med mer eierskap enn en båt blir dermed ivaretatt, samtidig som uttaksnivået tilsvarer uttaket i 2016.

Regulering for seinere år

For seinere år bør myndighetene vurdere, etter grundig høring og debatt, å lukke dette fiskeriet.

Avslutning

Pelagisk Forening krever at næringsaktører som har benyttet mer enn ett fartøy tidligere år, også må få bruke disse i 2017.

Ta gjerne kontakt med undertegnede dersom du har spørsmål eller noe er uklart.

Mvh.

Pelagisk Forening/Pelagisk Servicekontor AS

Ask Økland
Advokat